

увати певну кількість понять, дат, назв творів, а мала бажання експериментувати із засобами виразності, гралася б із задоволенням звуками, фарбами, рухами, творила в різних техніках – отримувала радість від власного самовираження в мистецтві. Тоді, вважаємо, місія вчителя і кінцева мета уроку музики будуть виконані.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Методика навчання мистецтва в початковій школі : посіб. для вчителів / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Е. В. Белкіна, О. В. Калініченко, І. В. Руденко. – Х. : Веста: Видавництво «Ранок», 2006. – 256 с.
2. Книга вчителя дисциплін художньо-естетичного циклу : довід.-метод. вид. / упоряд. М. С. Демчишин; О. В. Гайдамака. – Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 768 с.
3. Кондратова В. В., Калашнікова О. В. Викладання мистецтва в 1 класі загальноосвітньої школи // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3–4. – С. 71–74.

Стаття надійшла до редакції 26 грудня 2013 року

Кондратова В., Калашнікова Е. Методические аспекты преподавания искусства в 1 классе

В статье освещаются некоторые аспекты преподавания интегрированного курса «Искусство» в 1-м классе. Авторы раскрывают основные задачи, которые возника-

ют перед учителем искусства, учитывая особенности первоклассников, и предлагают рекомендации по использованию различных типов уроков и методов обучения, которые способствуют познанию искусства и творческому самовыражению детей 6–7-летнего возраста. Разработанные положения реализуются на примере одного из уроков музыкального и изобразительного искусства в 1-м классе.

Ключевые слова: методика преподавания искусства, 1-й класс, формы уроков, методы преподавания искусства.

Kondratova V., Kalashnikov O. Methodological aspects of teaching art at the first class

The article lights up some aspects the teaching of computer-integrated course «Art» at the 1 class. Authors expose basic tasks which appear before a teacher of art, taking into account the features of first-class boys and girls and offer the recommendations on the use different types of lessons and methods of teaching which help the cognition of art and creative children's of 6-7-miletnego age self-expression. The working positions will be realized on the example of the development of one of lessons of musical and graphic art at the 1 class.

Keywords: method of teaching art, the 1th class, forms of lessons, methods of teaching art.

УДК 373.21 :793.31 – 053.5

Олена Мартиненко,
канд. пед. наук, доцент Бердянського державного педагогічного університету

ВИХОВНА РОБОТА В ДИТЯЧИХ ХОРЕОГРАФІЧНИХ КОЛЕКТИВАХ

У статті висвітлено значущість удосконалення форм виховної роботи в дитячих хореографічних колективах, конкретизовано завдання виховної роботи з дітьми відповідно до потреб сучасної освіти, запропоновано класифікацію форм виховної роботи (за об'єктом впливу – індивідуальні, масові, групові; за напрямками виховання – естетичні, фізичні, моральні, пізнавальні, трудові, розважальні; за провідним методом їх організації – словесні, наочні, практичні), визначено завдання роботи хореографічного колективу з батьками, наведено приклади з досвіду роботи автора статті.

Ключові слова: дитячий хореографічний колектив, завдання виховної роботи, форми виховної роботи, методи активізації виховного процесу.

Сучасний позашкільний навчальний заклад, як і суспільство загалом, переживає складний період реформування. Комерціалізація послуг, яка породжує конкуренцію між освітніми осередками, вимагає від педагогів пошуку нестандартних і ефективних форм роботи, які б урахували запити й інтереси, власну гідність кожної

дитини, її індивідуальну життєву мету, сприяли самовизначенню, самореалізації та розвитку особистості.

Зростає популярність хореографічного мистецтва серед дітей та молоді, збільшується кількість танцювальних колективів, студій, шкіл, клубів. Дитяча хореографічна творчість на сучасному етапі має низку особли-

востей: інтерес до модних танцювальних течій (джаз-фанк, хіп-хоп, контемпорарі-денс та ін.), бажання бути схожими на відомих естрадних співаків і танцівників сучасних кліпів і на цьому тлі – байдуже ставлення до народного танцювального мистецтва, традицій класичної хореографічної школи. Враховуючи це, педагоги-хореографи мають будувати навчально-виховний процес таким чином, щоб, з одного боку, задовольняти потреби дітей та їхніх батьків, а з іншого – сприяти вихованню інтересу до кращих зразків хореографічного мистецтва, до культурних та загальнолюдських цінностей, до національних танцювальних традицій. Залучення дітей до еталонів естетичної виразності, найвищих зразків танцювальної культури сприятиме заповненню духовного вакууму, формуванню моральності, прагненню до здорового способу життя.

Вирішенню цих завдань сприятиме правильно організована виховна робота, якій в сучасних хореографічних колективах, на жаль, відводиться незначна роль. Керівники здебільшого приділяють увагу танцювальній підготовці дітей (формуванню хореографічних умінь та навичок, засвоєнню танцювального репертуару, концертним виступам та участі в конкурсних програмах). Такий підхід значно знижує вплив хореографічного мистецтва на всебічний розвиток дитини й суперечить завданням роботи закладів позашкільної освіти.

Аналіз наукової та навчально-методичної літератури з питань виховного потенціалу танцювального мистецтва засвідчує, що автори розглядають хореографію як: одну з важливих складових духовної культури людини (С. Акішев, А. Єршова, Л. Печко, А. Тараканова, В. Шацька, В. Шепель, Б. Юсов та ін.); ефективний засіб естетичного та морального виховання (Г. Більченко, М. Боголюбська, Ю. Гончаренко, Ю. Громов, Є. Конорова, А. Фомін, Т. Хазанова та ін.); впливовий засіб національно-патріотичного (В. Верховинець, В. Годовський, Б. Колногузенко, Б. Стасько, Ю. Ушакова, А. Шевчук та ін.) та морально-вольового виховання (Є. Вільчковський, М. Єфіменко, Н. Кот та ін.); основу виховання творчої особистості (Р. Акбарова, С. Акішев, О. Голикова, О. Горшкова та ін.). Але попри те, що теоретиками та практиками розкрито широкий спектр виховного потенціалу хореографічного мистецтва, нами не виявлено жодної класифікації форм виховної роботи, яку можна застосовувати в практиці дитячих хореографічних колективів, відсутні також рекомендації щодо її проведення.

Мета статті полягає в конкретизації виховних завдань, визначенні різноманітних форм та методів вихов-

ної роботи з дітьми та батьками відповідно до сучасних вимог роботи дитячих хореографічних колективів.

Матеріали, опубліковані в статті, пройшли апробацію в Народному ансамблі естрадного танцю «МарЛен» Центру дитячої та юнацької творчості (м. Бердянськ), керівником якого є автор статті.

На основі аналізу соціальних та художніх функцій роботи сучасних дитячих хореографічних колективів (О. Голдріч, В. Кирилук, Б. Колногузенко, П. Фриз та ін.) ми визначили *завдання виховної роботи*, які мають вирішуватися керівником колективу: виховання інтересу до хореографії та суміжних видів мистецтв; виховання художньо-естетичної культури, естетичних потреб та почуттів; забезпечення повноцінного розвитку дитини; охорона і зміцнення її фізичного, психологічного та духовного здоров'я; формування морального, емоційного, вольового компонентів світогляду; формування національної свідомості та національної гідності, любові до рідної землі, родини, свого народу; забезпечення умов для самореалізації дитини відповідно до її здібностей, власних і суспільних інтересів; формування в дитини позитивної Я-концепції, яка характеризується впевненістю в доброзичливому ставленні до неї інших дітей, переконаністю в успішному оволодінні хореографічним мистецтвом, почуттям особистої значущості в колективі; формування навичок співпраці та колективної взаємодії; виховання сценічної культури (поведінки, одягу та рухів); бережливого ставлення до державного майна, сценічних костюмів та реквізиту.

На основі аналізу різних класифікацій форм виховної роботи в школах та навчально-виховних закладах позашкільної освіти (І. Варламова, Н. Волкова, І. Зайченко, С. Орлова, О. Савченко, Є. Титов, Н. Харінко, Г. Щукіна та ін.) ми визначили, що в дитячому хореографічному колективі форми виховної роботи можуть розподілятися: за об'єктом впливу (індивідуальні, масові, групові), за напрямками виховання (естетичні, фізичні, моральні, пізнавальні, трудові, розважальні) та за провідним методом їх організації (словесні, наочні, практичні). Вибір форми залежить від мети і завдань виховного заходу; вікових та індивідуальних особливостей дітей; рівня розвитку дитячого колективу, умов, у яких здійснюється виховний вплив; педагогічної майстерності керівника.

Розглянемо визначені нами форми виховної роботи детальніше.

Індивідуальні форми виховної роботи спрямовані на забезпечення повноцінного розвитку дитини, який досягається під час формування в неї позитивної Я-концепції,

розвиток особистісних якостей та індивідуального потенціалу. До індивідуальних форм виховної роботи ми віднесли: етичні бесіди, доручення (заняття з іншими дітьми, підготовка костюмів та реквізиту до концерту, виготовлення інформаційних листів та газет про діяльність колективу тощо), колекціонування хореографічного матеріалу (ілюстрацій сценічних костюмів, портретів відомих танцівників та хореографів тощо), ведення зошита хореографічних занять та щоденника власних досягнень, малювання своїх вражень на тему того чи іншого заняття тощо.

Групові форми виховної роботи проводяться з дітьми певної вікової категорії (дошкільний, молодший, середній або старший шкільний вік) або відповідної статі (дівчатками, хлопчиками). Прикладами виховних форм групової роботи можна назвати: пізнавальні та етичні бесіди, вирішення проблемних ситуацій та творчих завдань, групові доручення, практичні майстерні сценічного гриму та виготовлення сценічного реквізиту, створення тематичних стендів, відвідування концертних програм з їх подальшим аналізом, вечори запитань і відповідей, екскурсії, походи, пізнавальні та розважальні культурні заходи («Подорож до джерел рідної культури», «Українські традиції зустрічі весни», «Різнобарвність українського танцю», «Творчий шлях П. Вірського», «Новорічний карнавал», «Батьки, а вам під силу?») та інші.

До масових форм виховної роботи, до яких залучаються всі учасники танцювального колективу, можна віднести: організацію тижнів з різних видів хореографії, зустрічі з видатними людьми, обмін танцювальним досвідом з іншими творчими колективами, участь у створенні альбомів історії колективу, участь у конкурсах та фестивалях, проведення флешмобів (танцмобів), розважальних заходів («Танцювальний марафон», «Танець крізь століття», «Підсумки року», «Посвята у члени колективу» тощо), організацію виставок захоплень учасників колективу або фотоквестів на різну тематику («Цю для мене танець?», «Кумедні випадки під час концертних виступів», «Перші кроки в хореографії») тощо.

Ефективність масових, групових та індивідуальних форм виховання зростає за умови, коли вони складають певну систему, пов'язані між собою і доповнюють одна одну.

Форми виховної роботи також класифікують відповідно до провідного методу, тобто за джерелами передачі й характером сприйняття інформації. Так, у *словесних* формах виховної роботи перевага надається вербальним засобам (розповідь педагога, бесіда з діть-

ми, лекція, дискусія, переконування, пояснення, приклад, дитячий фольклор, художня та мистецтвознавча література), у *наочних* формах інформація одержується на основі сенсорно-перцептивної діяльності (демонстрування, ілюстрування, показ, спостереження), а в *практичних* формах здебільшого використовуються активні методи роботи (доручення, гра, змагання, метод створення виховних ситуацій, вирішення творчих завдань, проблемних ситуацій).

У виховний процес дитячих хореографічних колективів доцільно включати форми виховної роботи, які розрізняються за напрямками. Так, заходи *естетичного напрямку* мають на меті залучення дітей до художньо-естетичних цінностей в житті та мистецтві, формування естетичного досвіду та смаку, бажання створювати прекрасне в житті, примножувати культурно-мистецькі надбання народу (відвідування концертних програм та балетних вистав, виставок мистецтва, музеїв, проведення лекцій-повідомлень з використанням наочного матеріалу тощо).

Заходи *фізичної спрямованості* передбачають виховання в дітей вольових якостей, санітарно-гігієнічних норм, прагнення до краси тіла та свідомого ставлення до здорового способу життя (участь у туристичних походах, спортивних змаганнях, проведення пізнавальних бесід, оформлення дошки фізичних досягнень, на якій можуть позначатися прізвища рекордсменів у виконанні вправ на віджимання, прес, гнучкість або розміщати фотографії дітей, які навчилися робити акробатичні вправи, передбачені вимогами програми).

Пізнавальні виховні заходи допомагають розширити та поглибити знання дітей з хореографії та інших видів мистецтва, сприяють розвитку загальної ерудованості, стимулюють пізнавальні інтереси. Їх можна присвячувати знайомству з життєдіяльністю видатних педагогів та балетмейстерів, творчості професійних колективів, розкривати особливості того чи іншого напрямку хореографії (диско, контемпорарі, джаз-фанк) чи регіональні особливості танцювальної культури України (танці Запорізького краю, Буковини), знайомити з народними традиціями та обрядами, музичними інструментами, особливостями сценічного костюма та гриму. Можна провести пізнавальний виховний захід перед постановкою того чи іншого танцю чи хореографічного спектаклю, в якому розкрити актуальність тематики, надати цікаві факти, показати у відеозапису сценічне втілення аналогічних образів професійними виконавцями або продемонструвати танцювальну техніку, на якій буде побудо-

вано танець. Цікавими стануть зустрічі з відомими людьми (професійними танцівниками, керівниками інших хореографічних колективів, учасниками телевізійних проєктів танцювального напрямку, викладачами вищих навчальних закладів), організація виставок і оглядів дитячих колекцій, які розширюють світогляд і пізнавальні інтереси, формують дослідницькі навички, виховують цілеспрямованість і наполегливість.

Виховні заходи на *морально-етичні* теми сприяють вихованню моральної свідомості, стимулюють моральні почуття і мотиви поведінки. Це може бути: проведення пізнавальних та етичних бесід, дискусій, тематичних вечорів на морально-етичні теми; перегляд тематичних кінофільмів та аналіз літературних творів; ознайомлення з традиціями та обрядами українського народу, залучення дітей до участі в традиційних національних святах; організація зустрічей із ветеранами війни, літераторами, героями праці тощо. Доцільним буде систематичне застосування в навчально-виховному процесі методів морально-етичного впливу: вправлення в моральній поведінці, створення ситуацій морального вибору, педагогічна або колективна оцінка поведінки та вчинків дитини, заохочення до моральних учинків, осуд аморальної поведінки.

Для проведення морально-етичних бесід з дітьми можна застосовувати такі теми: «Що таке дружба?», «Дружба в колективі», «Подаруй усмішку», «Пліч-опліч, рука в руку», «Привітність і привабливість», «Толерантність» тощо. Під час вибору тематики педагог має врахувати вікові особливості певної групи колективу; спиратися насамперед на справжні події і явища навколишнього життя і діяльність дитини в колі однолітків (Яся запізнилась на концертний виступ; чергова повідомила, що деякі діти не вітаються з нею тощо). Головна мета таких бесід полягає в тому, щоб сформувати в дитини моральні мотиви поведінки, якими вона могла б керуватися у своїх вчинках.

Виховний процес також можна урізноманітнювати *трудовами* заходами: організація трудових десантів для прибирання танцювальних класів або території біля приміщення, в якому займаються діти; участь у висаджуванні дерев та квітів з подальшим доглядом за ними; призначення чергових на заняття (провітрити клас, принести магнітофон) або відповідальних під час концертного виступу (перевірити та віднести реквізит, прибрати роздягальню); навчання ремонту сценічного одягу (пришити гудзик, стрічки до балеток, втягти резинку), залу-

чення до виготовлення елементів костюмів та реквізиту (віночків, намиста, масок) тощо.

Важливою складовою життя дитячого хореографічного колективу є проведення культурно-розважальних виховних заходів, що безпосередньо впливає на утворення нових стосунків між дітьми та закріплення вже набутих, об'єднання та згуртування колективу, формування почуття колективізму, створення атмосфери доброзичливості й поваги.

Культурно-розважальні форми роботи можуть бути святковими («Новорічний карнавал», «3 8 Березня, дівчата!») та тематичними («Танцювальний марафон», «На гостинах у Терпсихори»). Останнім часом набуває популярності проведення «танцюбів», мета яких полягає в пропаганді танцювальної культури серед населення й отриманні його учасниками задоволення від спільної справи. Ця нова розважальна форма є різновидом флешмобу (від англ. *flashmob* – *flash* – спалах; мить; *mob* – натовп), який характеризується неочікуваною для інших появою людей у завчасно встановленому місці й часі, здійсненні ними однакових за сценарієм дій і швидким зникненням. Діти мають брати активну участь в організації та проведенні таких заходів, відповідати за якусь частину роботи, активно допомагати керівникові та отримувати не тільки організаційні навички, вміння співпрацювати в колективі, розуміти власну значущість, а й пізнавальну інформацію («Діти за культурне відродження нації! Діти – за майбутнє України!» – пропагування танцювальної культури різних регіонів України; «Здоровий спосіб життя – це запорука сильної держави» та ін.).

Засобом згуртування колективу є дотримання в ньому певних *традицій*. Видатний педагог А. Макаренко писав: «Ніщо так не об'єднує колектив, як традиція. Виховати традиції, зберегти їх – найважливіше завдання виховної роботи колективу» [2, с. 229]. Головне призначення традицій у хореографічних колективах – закріплення і передача новим учасникам позитивного досвіду колективного життя, тобто тих моментів у роботі колективу, для яких характерна постійність, неповторність, емоційність та підтримка суспільством. Особливо важливі так звані «традиції щоденного вжитку» – дотримання певних правил поведінки в повсякденному житті. Наприклад: «У нашому колективі не запізняються», «У нашому колективі допомагають один одному», «У нашому колективі існує єдина репетиційна форма» тощо.

Кожен колектив має власні традиції, наприклад: свято вступу в колектив нових учасників; привітання з пер-

шим концертним виступом, з днем народження, вручення подарунків (значок з емблемою колективу, альбом з декількома фотографіями дитини «Перші кроки в танцювальному класі», елементи репетиційного одягу, пізнавальна книжка тощо); проведення внутрішньоклективних конкурсів, оглядів, творчих звітних концертів; святкування визначних дат колективу (день створення, день присвоєння почесного звання тощо); привітання найбільш активних членів колективу (грамоти, подарунки); поповнення історії колективу (альбоми, книги спогадів); творчі зв'язки з іншими колективами; зустріч випускників; організація фотостендів за минулий рік або за результатами виступів на фестивалі; листи-вітання зі святом; спільне проведення вільного часу тощо.

Крім запланованих форм виховної роботи, керівник колективу протягом навчального року має систематично застосовувати методи корекції взаємин між дітьми, реагувати на конфліктні ситуації, працювати над виявленням та своєчасною ліквідацією негативних проявів.

Причини виникнення конфліктів у дитячому хореографічному колективі можуть бути різні: боротьба за лідерство, симпатії та антипатії, втома, непорозуміння з педагогом, розбіжності в манері поведінки та життєвому досвіді, невміння спілкуватися, різний світогляд, особиста неприязнь (конфлікт може виникнути спонтанно), різні характери (кожен намагається відстояти тільки свою точку зору), невміння слухати, нерозуміння становища, різні моральні цінності, невихованість, навішування ярликів, любовні інтриги, небажання сприймати людей такими, як вони є, залежність від соціальних стереотипів, заздрість [1].

З метою попередження та подолання конфліктних ситуацій у колективі, формування доброзичливих міжособистісних стосунків доцільно систематично використовувати бесіди на морально-етичні теми, повчальні розповіді, психолого-регуляційні тренінги, самоврядування, евристичні ігри, колективне та групове виконання творчих завдань, співпрацю з педагогом, міжгрупову комунікацію тощо. Під час вирішення конфліктних ситуацій між маленькими дітьми можна застосовувати вивчення та інсценування «лічилок-мирилок» («Миром-миром, пироги з сиром, варенички в маслі, ми дружечки красні. Поцілуймося!») або ігри на зняття напруги чи агресії («Кричалки-шепотілки-мовчалки», «Чарівне перетворення», «Нехочухи», «Заборонений рух»).

Вирішенню проблеми агресивності, ізолюваності в групі, прояву лінощів допомагає метод організації ситуації успіху. Для цього керівник колективу має дати оптими-

стичну установку дитині, забути на деякий час про її недоліки, побачити тільки перспективні лінії її розвитку, навчити відчувати радість від подолання труднощів, дати зрозуміти, що вона потрібна в колективі.

Цікавою формою виявлення стосунків між дітьми є застосування «Чарівної скриньки побажань», у яку дітям пропонується класти написані на папері звернення, компліменти, побажання, слова вдячності, скарги чи прохання один до одного із зазначенням прізвищ відправника та адресата. Крім того, можна використовувати малювання дитиною своєї групи і визначення свого статусу в колективі однолітків, колективне виготовлення газети «Наш дружний колектив» тощо. Варто включати в зміст хореографічних занять завдання з танцювальної терапії. Наприклад: «Мій портрет» (передати пластикою тіла спочатку свої позитивні якості характеру, а потім, навпаки – негативні), «Угадай, з ким я дружу» (показати пластичну характеристику свого друга), «Обери кращого» (переміщуючись у просторі, підійти до дитини, яку вважаєш самою доброзичливою (відповідальною, охайною, старанною та ін.) і продовжити рух з нею), «Пластична характеристика групи» (розташувати дітей групи за власним бажанням і визначити свої місце).

Значну роль у вихованні дітей відіграють спільні дії хореографічного колективу та сім'ї, ефективність яких залежить від особливостей організації роботи з батьками.

Головними завданнями роботи хореографічного колективу з сім'єю є: пропаганда педагогічних знань з метою підвищення педагогічної грамотності батьків; організація заходів, спрямованих на оволодіння батьками системою умінь, необхідних для організації хореографічної діяльності дитини вдома; гуманізація змісту та форм роботи з сім'єю і взаємовідносин педагога – батьки.

Керівник колективу і батьки повинні стати партнерами, активними співучасниками великого творчого процесу виховання дітей.

Окрім батьківських зборів – запланованих (організаційних, підсумкових) та ситуативних, педагог застосовує також бесіди з окремими батьками, залучає їх до вирішення організаційних питань, обговорення ескізів костюмів, участі в культурно-розважальних заходах колективу («Різдвяні зустрічі», «Диско-паті», «У ритмах 60-х», «Українські вечорниці»). Дорослі разом з дітьми можуть готувати творчі сюрпризи, брати участь у конкурсах та змаганнях. Наприклад, під час новорічних свят можна організувати розважальний захід для батьків і дітей усіх груп, в зміст якого включити вітання керівника з Новим роком, підбиття підсумків роботи колективу, нагоро-

дження груп, окремих дітей та батьків у відповідних номінаціях, показ творчих дарунків кожної групи дітей та батьків, конкурси, дискотеку. Атмосфера творчого змагання між групами батьків за кращий виступ, демонстрація дітям своїх талантів робить таке свято цікавим, сприяє зближенню педагогів, дітей та батьків, формуванню дружніх стосунків у колективі.

Батьків також можна залучати до проведення народних свят («Зустріч масляної», «Щедрий вечір»), виставок («Новорічна іграшка, зроблена своїми руками», «Робимо писанки разом із мамою»), творчих конкурсів та спортивних змагань у колективі («Тато, мама і я – дружна сім'я», «Танці з батьками»). Доцільно запрошувати батьків на пізнавальні виховні заходи, активізувати відвідування концертних програм та балетних вистав.

Цікавою формою роботи з батьками є залучення їх до танцювальної діяльності. Так, під час вивчення з дітьми концертного номера можна запросити батьків на танцювальний тренінг і вивчити з ними окрему комбінацію або фрагмент танцю. Це може заохотити батьків займатися з дитиною вдома, відвідувати заняття в аматорських танцювальних групах (клубах) для дорослих або до показу танцю на розважальному заході колективу.

Варто створити для батьків інформаційні куточки, де розміщувати розклад роботи колективу, повідомлення, малюнки дітей на ту чи іншу тему хореографічного заняття, фотографії творчого процесу, грамоти за участь у конкурсах та фестивалях.

Важливою умовою формування дружнього колективу є приклад дорослих. Тому керівник повинен, з одного боку, мати добрі стосунки з педагогами-репетиторами, аккомпаніаторами, які працюють у колективі, адміністрацією та керівниками інших гуртків, а з іншого – не допускати виникнення конфліктних ситуацій між батьками, проводити з ними своєчасну роз'яснювальну роботу.

Отже, створення сприятливих умов хореографічної роботи в дитячому колективі буде ефективним за умов планомірного та систематичного проведення виховної роботи, застосування різних форм та методів виховного впливу на дітей, своєчасного попередження та вирішення конфліктних ситуацій завдяки активній позиції керівника та його психолого-педагогічній компетентності, урахування індивідуально-диференційного підходу до кожного вихованця, розширення уявлень дітей про позитивні людські якості, засвоєння ними етичних норм спілкування й поведінки, збереження традицій колективу, тісної співпраці керівника і батьків.

Перспективи подальших пошуків у напрямі дослідження ми вбачаємо у визначенні та експериментальній перевірці нових форм виховної роботи з дітьми відповідно до потреб сучасної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кирилюк В. М. Педагогічні основи формування дитячого хореографічного колективу : навч.-метод. посіб. / Валерій Миколайович Кирилюк. – Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2006.

2. Макаренко А. С. Деякі висновки з мого педагогічного досвіду. Про мій досвід // Макаренко А. С. Твори : в 5 т. – К. : Рад. школа, 1953. – Т. 5. – С. 209–253.

Стаття надійшла до редакції 24 січня 2014 року

Мартыненко Е. Воспитательная работа в детских хореографических коллективах

В статье освещается значение совершенствования форм воспитательной работы в детских хореографических коллективах, конкретизированы задачи воспитательной работы с детьми в соответствии с потребностями современной системы образования, предложена классификация форм воспитательной работы (по объекту влияния – индивидуальные, массовые, групповые; по направлению воспитания – эстетические, физические, познавательные, моральные, трудовые, развлекательные; по ведущему методу их организации – словесные, наглядные, практические), определены задачи работы хореографического коллектива с родителями, описаны примеры из опыта работы автора статьи.

Ключевые слова: детский хореографический коллектив, задачи воспитательной работы, формы воспитательной работы, методы активизации воспитательного процесса.

Martinenko O. Improving of Forms and methods of educational work in the choreography children' collectives

The article highlights the importance of improving the forms of educational work in the children's dance groups, specifies tasks of educational work with children in accordance with the needs of modern education system proposes, classification of forms of educational work (impact on the project – individual, mass, group , in the direction of education – aesthetic, physical, cognitive, moral, labor, entertainment; according to the leading method of their organization – verbal, visual, practical) identifies problems of choreographic work with parents gives, examples from the author's experience.

Keywords: children's choreographic collective, tasks of the upbringing work, the forms of the upbringing work, methods of the intensification of the upbringing process.